Πληροφορίες για Προσωπικούς Βοηθούς

Όροι εγγραφής, συνεργασίας και αποζημίωσης

Περιεχόμενα

Πατήστε σε έναν τίτλο για να μεταβείτε απευθείας στην αντίστοιχη ενότητα.

Ο ρόλος του Προσωπικού Βοηθού 3

Πώς εγγράφεστε στο Μητρώο 3

Προϋποθέσεις εγγραφής 3

Τι δηλώνετε στο προφίλ σας 4

Ποιον δεν μπορείτε να αναλάβετε 4

Μορφές απασχόλησης 5

Αμοιβή και ασφάλιση 5

Συμφωνητικό και έναρξη συνεργασίας 5

Καταχώριση απασχόλησης και πληρωμή 6

Μετακινήσεις, ταξίδια και συνοίκηση 6

Διατήρηση εγγραφής στο Μητρώο 6

Εποπτεία και ευθύνη 7

Θεσμικό πλαίσιο 7

Ο ρόλος του Προσωπικού Βοηθού

Η Προσωπική Βοήθεια συνίσταται στην εξατομικευμένη υποστήριξη του ατόμου με αναπηρία από Προσωπικό Βοηθό της επιλογής του ή του νόμιμου εκπροσώπου του. Οργανώνεται και ελέγχεται από τον χρήστη και παρέχεται με βάση τις προσωπικές ανάγκες, τις ιδιαίτερες συνθήκες ζωής, τις ατομικές επιλογές και τα ενδιαφέροντα του ατόμου με αναπηρία, με σκοπό την ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσής του και τη συμπερίληψή του στην κοινωνία.

Βασική αρχή

Η Προσωπική Βοήθεια συνίσταται στην από κοινού με τον Ωφελούμενο δραστηριότητα του Προσωπικού Βοηθού εντός του χώρου της οικίας του Ωφελούμενου και έξω από αυτόν, σύμφωνα με τις οδηγίες και υποδείξεις αυτού ή, κατά περίπτωση, του νόμιμου εκπροσώπου του, και περιλαμβάνει την παροχή κατάλληλης υποστήριξης κατά τον βαθμό που αυτή απαιτείται ως αποτέλεσμα της αναπηρίας και της έκπτωσης λειτουργικότητας που αυτή επιφέρει.

Πώς εγγράφεστε στο Μητρώο

Στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών προεγγράφονται οι Υποψήφιοι Προσωπικοί Βοηθοί με αίτησή τους, κατόπιν Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

1. Υποβάλλετε αίτηση στο Πληροφοριακό Σύστημα, σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας. Η οριστική υποβολή της αίτησης επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης ως προς την ακρίβεια των στοιχείων και την αποδοχή των όρων του Προγράμματος και θέση δήλωσης συναίνεσης για την τυχόν διενέργεια κατ' οίκον επισκέψεων για τους προβλεπόμενους ελέγχους.
2. Η προεγγραφή στο Μητρώο γίνεται με απόφαση του Τμήματος Ατόμων με Αναπηρία της Διεύθυνσης Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 29 της ΚΥΑ.
3. Για την οριστική εγγραφή απαιτείται να ολοκληρώσετε επιτυχώς το πρόγραμμα εκπαίδευσης του άρθρου 31, το οποίο παρέχεται από τον ΟΠΕΚΑ χωρίς οικονομική επιβάρυνση. Η εκπαίδευση πραγματοποιείται ασύγχρονα μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος και η επιτυχής ολοκλήρωσή της προϋποθέτει επιτυχή συμμετοχή σε ηλεκτρονική δοκιμασία αξιολόγησης γνώσεων.
4. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος εκπαίδευσης, η οριστική εγγραφή στο Μητρώο γίνεται με απόφαση του Τμήματος Ατόμων με Αναπηρία.
5. Μετά την έκδοση εγκριτικής απόφασης ένταξης και απονομής ποσού Προσωπικής Βοήθειας, οι Ωφελούμενοι ή οι κατά περίπτωση Εκπρόσωποί τους αποκτούν πρόσβαση στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών για αναζήτηση, επικοινωνία και επιλογή ενός ή περισσότερων Προσωπικών Βοηθών.

Προϋποθέσεις εγγραφής

- Είστε τουλάχιστον δεκαοκτώ (18) ετών και όχι μεγαλύτερος των εξήντα επτά (67) ετών.
- Δεν εκκρεμεί σε βάρος σας ποινική δίωξη, ούτε έχει εκδοθεί σε βάρος σας οριστική, τελεσίδικη ή αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για τις ειδικά απαριθμούμενες κατηγορίες εγκλημάτων της περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 29 της ΚΥΑ.
- Εάν είστε πολίτης χώρας εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βρίσκεστε νόμιμα στην Ελλάδα και έχετε δικαίωμα να εργαστείτε.
- Έχετε καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας, η οποία τεκμαίρεται σε περίπτωση Έλληνα υπηκόου.
- Διαθέτετε πιστοποιητικό υγείας σε ισχύ της υπό στοιχεία Υ1γ/Γ.Π./οικ. 35797/4.4.2012 απόφασης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β΄ 1199).
- Διαθέτετε βεβαίωση ψυχιάτρου περί καταλληλότητας για τα συγκεκριμένα καθήκοντα.
- Δεν έχετε διαγραφεί οριστικά από το Μητρώο Προσωπικών Βοηθών σύμφωνα με το άρθρο 30 της ΚΥΑ.
- Για την οριστική εγγραφή σας στο Μητρώο απαιτείται επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος εκπαίδευσης του άρθρου 31 της ΚΥΑ.

Ποινικό μητρώο

Η πλήρωση της σχετικής προϋπόθεσης επιβεβαιώνεται μέσω διαλειτουργικής άντλησης αποσπάσματος/αντιγράφου ποινικού μητρώου από το Εθνικό Ποινικό Μητρώο, άλλως με ανάρτησή του στο Πληροφοριακό Σύστημα. Ειδικώς επί αλλοδαπών απαιτείται απόσπασμα ποινικού μητρώου από την αρμόδια αρχή της χώρας καταγωγής και επιπλέον απόσπασμα ποινικού μητρώου από το Αυτοτελές Τμήμα Ποινικού Μητρώου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται και η Υπεύθυνη Δήλωση με το περιεχόμενο που ορίζει η περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 29 της ΚΥΑ.

Τί δηλώνετε στο προφίλ σας

- τις κατηγορίες αναπηρίας για τις οποίες προτίθεστε να παρέχετε Προσωπική Βοήθεια
- εάν προτίθεστε να παρέχετε Προσωπική Βοήθεια υπό καθεστώς συνοίκησης
- τον Δήμο κατοικίας σας, το φύλο και την ηλικία σας
- τις γλώσσες που χρησιμοποιείτε ευχερώς, συμπεριλαμβανομένης της ελληνικής νοηματικής γλώσσας και της γραφής Braille
- τα προσωπικά ενδιαφέροντά σας

Μπορείτε επίσης να δηλώσετε πιστοποιημένη σχετική επαγγελματική εμπειρία, στοιχεία της εκπαίδευσής σας και να αναρτήσετε τυχόν συστατικές επιστολές.

Ποιον δεν μπορείτε να αναλάβετε

Απαγόρευση συγγένειας και νοικοκυριού.

Δεν επιτρέπεται η παροχή Προσωπικής Βοήθειας από πρόσωπο που συνδέεται με τον Ωφελούμενο με σχέση γάμου, συμφώνου συμβίωσης, συγγένεια α΄ ή β΄ βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας και, σε κάθε περίπτωση, από μέλος του Νοικοκυριού του Ωφελούμενου ή από τον Εκπρόσωπό του. Κατ' εξαίρεση, Ωφελούμενοι δύνανται να συνδεθούν με Προσωπικό Βοηθό των συγκεκριμένων κατηγοριών, εφόσον κατοικούν μόνιμα σε ορεινούς ή νησιωτικούς δήμους με πληθυσμό έως 5.000 κατοίκους, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της ΚΥΑ. Δεν επιτρέπεται η αμοιβαία ανταλλαγή των ανωτέρω προσώπων για αξιοποίησή τους ως Προσωπικών Βοηθών μεταξύ διαφορετικών Ωφελούμενων. Για Ωφελούμενο που έχει κριθεί ότι δεν δύναται να καθοδηγεί ο ίδιος τον Προσωπικό Βοηθό του, απαιτείται ο Προσωπικός Βοηθός να διαθέτει αποδεικνυόμενη προηγούμενη επαγγελματική εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών προς άτομα με αναπηρία τουλάχιστον ενός (1) έτους.

Μορφές απασχόλησης

Ωριαία Προσωπική Βοήθεια	Καθεστώς συνοίκησης
Ο Ωφελούμενος επιλέγει ωριαία Προσωπική Βοήθεια από έναν (1) έως και τέσσερις (4) Προσωπικούς Βοηθούς.	Ο Ωφελούμενος επιλέγει έναν (1) Προσωπικό Βοηθό σε καθεστώς συνοίκησης.
Καταχωρίζονται οι πραγματικές ώρες και οι ημέρες παροχής Προσωπικής Βοήθειας.	Καταχωρίζονται οι ημέρες απασχόλησης.
Η ωριαία Προσωπική Βοήθεια παρέχεται έως οκτώ (8) ώρες ημερησίως και έως σαράντα (40) ώρες εβδομαδιαίως ανά Προσωπικό Βοηθό. Ο κάθε Προσωπικός Βοηθός δικαιούται έως οκτώ (8) ημέρες ανά μήνα να απέχει από παροχή Προσωπικής Βοήθειας. Σε κάθε περίπτωση, ο συνολικός αριθμός ωρών παροχής Προσωπικής Βοήθειας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα τέσσερις (184) ώρες ανά πλήρη μήνα.	Η απασχόληση σε καθεστώς συνοίκησης δεν συνεπάγεται αφ' εαυτής συνεχή παροχή Προσωπικής Βοήθειας ούτε διαρκή ετοιμότητα του Προσωπικού Βοηθού. Ο Ωφελούμενος οφείλει να διασφαλίζει στον Προσωπικό Βοηθό επαρκείς περιόδους ημερήσιας και εβδομαδιαίας ανάπαυσης, σύμφωνα με τις γενικές αρχές της εργατικής νομοθεσίας.
Δεν επιτρέπεται να συμβάλλεται ταυτόχρονα ο Ωφελούμενος του Προγράμματος με περισσότερα από τέσσερα (4) συμφωνητικά ωριαίας Προσωπικής Βοήθειας.	Δεν επιτρέπεται ο Ωφελούμενος του Προγράμματος να συμβάλλεται με άλλον Προσωπικό Βοηθό, εάν έχει συμβληθεί ήδη με Προσωπικό Βοηθό υπό καθεστώς συνοίκησης.

Αμοιβή και ασφάλιση

Κατηγορία ανάγκης Ωφελούμενου	Μικτή αποζημίωση
Μικρή ή μέτρια ανάγκη	6,00 € μικτά ανά πραγματική ώρα
Μεγάλη ανάγκη	6,50 € μικτά ανά πραγματική ώρα
Απόλυτη και διαρκής εξάρτηση	7,00 € μικτά ανά πραγματική ώρα
Συνοίκηση	1.200,00 € μικτά μηνιαίως, περιλαμβανομένων των ημερών ανάπαυσης

Το ποσό που καταβάλλει ο ΟΠΕΚΑ για λογαριασμό του Ωφελούμενου στους Προσωπικούς Βοηθούς καταβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 22 της ΚΥΑ. Τα ποσά εξομοιώνονται πλήρως, για την εφαρμογή των διατάξεων περί κατάσχεσης και συμψηφισμού, με μισθούς και συντάξεις. Για την καταβολή της αποζημίωσης και των ασφαλιστικών εισφορών εφαρμόζονται αναλογικώς οι διατάξεις περί εργοσήμου. Μόνο για τους σκοπούς της αναλογικής αυτής εφαρμογής ως εργοδότης νοείται ο ΟΠΕΚΑ και ως ασφαλισμένος ο Προσωπικός Βοηθός. Η ρύθμιση αυτή δεν συνεπάγεται την απόκτηση από τον ΟΠΕΚΑ της ιδιότητας του εργοδότη ούτε τη δημιουργία εργασιακής, ασφαλιστικής ή άλλης έννομης σχέσης μεταξύ ΟΠΕΚΑ και Προσωπικού Βοηθού.

Συμφωνητικό και έναρξη συνεργασίας

- Η επιλογή Προσωπικού Βοηθού δηλώνεται στο Πληροφοριακό Σύστημα, στο οποίο αναρτάται προτυποποιημένο συμφωνητικό που συνυπογράφεται από τον Ωφελούμενο και τον Προσωπικό Βοηθό.
- Υποβάλλετε στο Πληροφοριακό Σύστημα τη συμφωνία σας με τον Ωφελούμενο και δηλώνετε τα γενικά στοιχεία της συμφωνίας αυτής.
- Ο Ωφελούμενος υποχρεούται να επιβεβαιώσει τα στοιχεία αυτά. Σε περίπτωση που ο Ωφελούμενος έχει Εκπρόσωπο, το συμφωνητικό καταρτίζεται μεταξύ του Εκπροσώπου και του Προσωπικού Βοηθού, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 20 της ΚΥΑ.
- Με την κατάρτιση του συμφωνητικού ο Ωφελούμενος καθίσταται εργοδότης του Προσωπικού Βοηθού, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 22 της ΚΥΑ.
- Οποιοδήποτε από τα μέρη μπορεί να υπαναχωρήσει αζημίως, ενημερώνοντας τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πρωτύτερα το άλλο μέρος με έγγραφο ή ηλεκτρονικό μέσο. Η υπαναχώρηση υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΑ μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος από το πρόσωπο που υπαναχωρεί. Η μη τήρηση της προθεσμίας από τον Προσωπικό Βοηθό δύναται να επιφέρει τη διαγραφή του από το Μητρώο. Συμφωνητικά που δεν παράγουν ώρες ή ημέρες Προσωπικής Βοήθειας για τρεις (3) συνεχόμενους μήνες ακυρώνονται αυτοδίκαια και αυτόματα από το Πληροφοριακό Σύστημα.

Καταχώριση απασχόλησης και πληρωμή

- Καταχωρίζετε στο Πληροφοριακό Σύστημα, σε περίπτωση συνοίκησης, τις ημέρες απασχόλησης και, σε περίπτωση ωριαίας παροχής Προσωπικής Βοήθειας, τις ώρες και τις ημέρες παροχής Προσωπικής Βοήθειας κάθε εβδομάδας που διανύθηκε, έως την Τετάρτη της επόμενης εβδομάδας.
- Ο Ωφελούμενος ή, κατά περίπτωση, ο Εκπρόσωπός του οφείλει να επιβεβαιώνει τα δεδομένα αυτά έως την ακόλουθη Κυριακή. Σε περίπτωση τεχνικού προβλήματος του Πληροφοριακού Συστήματος που εμποδίζει την καταχώριση, η προθεσμία παρατείνεται κατά τον χρόνο που συνέτρεχε το τεχνικό πρόβλημα.
- Ο ΟΠΕΚΑ καταβάλλει αποκλειστικά τις αποζημιώσεις για τις ώρες ή τις ημέρες που δηλώνονται από τους Προσωπικούς Βοηθούς και επιβεβαιώνονται από τους Ωφελούμενους. Η καταβολή στους Προσωπικούς Βοηθούς γίνεται με πίστωση τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο είναι δικαιούχοι, μέσω της εφαρμογής του εργοσήμου, σύμφωνα με το άρθρο 24 της ΚΥΑ. Για τον σκοπό αυτό δηλώνεται IBAN πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Ελλάδα.
- Παροχή Προσωπικής Βοήθειας που αντιστοιχεί σε ποσό μεγαλύτερο του ποσού που έχει απονεμηθεί στον Ωφελούμενο ή υπερβαίνει τα όρια του άρθρου 21, ή παροχή υπηρεσίας ή έργου με περιεχόμενο άλλο από το περιγραφόμενο στο άρθρο 2, επαφίεται σε συμφωνία μεταξύ των μερών, τηρουμένων των ισχυόντων νόμων, και αποζημιώνεται από τον Ωφελούμενο ή, κατά περίπτωση, από τον Εκπρόσωπό του με ίδιους πόρους.

Μετακινήσεις, ταξίδια και συνοίκηση

- Ο Ωφελούμενος ή, κατά περίπτωση, ο Εκπρόσωπός του υποχρεούται να καλύπτει με ίδιους πόρους τυχόν έξοδα μετακίνησης κατά τη διάρκεια της παροχής Προσωπικής Βοήθειας.
- Σε περίπτωση ταξιδιού, ο Ωφελούμενος ή, κατά περίπτωση, ο Εκπρόσωπός του υποχρεούται να καλύπτει με ίδιους πόρους τα έξοδα διαμονής και διατροφής του Προσωπικού Βοηθού.
- Στην περίπτωση παροχής Προσωπικής Βοήθειας σε καθεστώς συνοίκησης, ο Ωφελούμενος ή, κατά περίπτωση, ο Εκπρόσωπός του οφείλει να διασφαλίζει αξιοπρεπείς και ασφαλείς συνθήκες διαβίωσης για τον Προσωπικό Βοηθό, ιδίως με την παροχή αυτοτελούς επιπλωμένου δωματίου, πρόσβασης σε κατάλληλες εγκαταστάσεις υγιεινής, επαρκούς διατροφής και συνθηκών που διασφαλίζουν την ιδιωτικότητα και την ανάπαυσή του.

Διατήρηση εγγραφής στο Μητρώο

- Οι εγγεγραμμένοι Προσωπικοί Βοηθοί υποχρεούνται να επιβεβαιώνουν σε ετήσια βάση τη βούλησή τους να διατηρήσουν την εγγραφή τους στο Μητρώο. Η υποχρέωση αυτή δεν καταλαμβάνει όσους έχουν ενεργό συμφωνητικό με Ωφελούμενο του Προγράμματος.
- Η πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 29 επανελέγχεται τακτικώς, με την υποβολή των αντίστοιχων δικαιολογητικών κατόπιν σχετικής ειδοποίησης.
- Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας που τίθεται στη σχετική ειδοποίηση συνεπάγεται αυτοδίκαιη αναστολή της εγγραφής μέχρι την ανταπόκρισή σας. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης επιπλέον έξι (6) μηνών, διαγράφεστε αυτοδίκαια από το Μητρώο.

- Η ειδοποίηση για την ετήσια επιβεβαίωση ή τον τακτικό επανέλεγχο αποστέλλεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχετε δηλώσει στο Πληροφοριακό Σύστημα και τάσσει συγκεκριμένη προθεσμία ανταπόκρισης.
- Η διαγραφή από το Μητρώο γίνεται στις περιπτώσεις του άρθρου 30 της ΚΥΑ. Κατά των αποφάσεων απόρριψης προεγγραφής και εγγραφής στο Μητρώο, καθώς και κατά της απόφασης διαγραφής λόγω έκλειψης οποιασδήποτε από τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 29, μπορείτε να υποβάλετε ένσταση, η οποία εξετάζεται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία.

Εποπτεία και ευθύνη

Η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας δύναται να διενεργεί περιοδικούς ή έκτακτους ελέγχους για τη συνέχιση της πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής των Προσωπικών Βοηθών, ζητώντας συμπληρωματικά δικαιολογητικά ή αντλώντας στοιχεία μέσω διαλειτουργικότητας. Ο ΟΠΕΚΑ διενεργεί, δειγματοληπτικά ή κατόπιν έγγραφης καταγγελίας, επιτόπιους ελέγχους στους χώρους παροχής της υπηρεσίας, για τη διαπίστωση της πραγματικής παροχής της και της συμμόρφωσης με τους όρους του Προγράμματος. Οι Προσωπικοί Βοηθοί υποχρεούνται να προσκομίζουν τα ζητούμενα στοιχεία και να αποδέχονται και να διευκολύνουν τους επιτόπιους ελέγχους των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων. Η Επιτροπή Εποπτείας εξετάζει τις καταγγελίες και τα ευρήματα και, κατόπιν προηγούμενης ακρόασης, μπορεί να εισηγηθεί την προσωρινή ή οριστική διαγραφή τους από το Πρόγραμμα.

Θεσμικό πλαίσιο

- Ν. 5322/2026, άρθρα 1-12 (Α΄ 117/24.07.2026).
- ΚΥΑ 18867/2026 «Υλοποίηση Προγράμματος Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία» (Β΄ 5050/11.08.2026).

Σημείωση: *Ο οδηγός έχει ενημερωτικό χαρακτήρα. Σε περίπτωση απόκλισης υπερισχύουν οι ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και οι οικείες Προσκλήσεις.*